

Aan:

- de Colleges van Burgemeester en Wethouders en alle Raadsleden van de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk
- Programma coördinator RES-regio Achterhoek Frank Duenk
- Stuurgroep RES-regio Achterhoek

Betreft: herijking doelstelling energieneutraal Achterhoek in 2030, hoogte RES-bod 1.0, nieuwe procesgang RES 1.0 en bezwaar procesgang RES 1.0

Datum: 23 maart 2021

Geachte College- en Raadsleden,

Op 14 januari is deelgenomen aan een online bijeenkomst van de RES-regio Achterhoek. Graag delen wij met u onze zeer ernstige zorgen inzake de recent bijgestelde procesgang voor het RES 1.0-bod, waarbij de Gemeenteraden opnieuw buitenspel dreigen te worden gezet.

Wij verzoeken u dit schrijven op uw eerstvolgende raadsvergadering als ingekomen stuk in behandeling te nemen, te bespreken en aansluitend een schriftelijke inhoudelijke reactie te geven op dit schrijven.

In dit schrijven worden achtereenvolgens de volgende onderwerpen behandeld:

1. De tussenstand van grootschalige opwek in de Achterhoek voor zon en wind op land (en dak)
2. Energieneutraal 2030 niet realistisch + Concept RES-bod veel te hoog
3. Zeer hoog risico voor Achterhoek na 2030
4. Herijking strategie
5. Gemeenteraden opnieuw buitenspel in RES
6. Formeel bezwaar tegen procesgang RES 1.0
7. Gevaar voor de Achterhoek

Wij zijn ook groot voorstander van verduurzaming, maar dan wel op een manier die echt duurzaam is voor mens, natuur en (onze) leefomgeving, waarin gezamenlijk met alle belanghebbenden, waaronder nadrukkelijk ook de inwoners, wordt samengewerkt aan een adequate en draagkrachtige oplossing.

Een royaal draagvlak vanuit de inwoners uit de Achterhoek over de wijze waarop de verduurzaming plaatsvindt is cruciaal in dit grote veranderingstraject binnen onze samenleving. Overheid en inwoners moeten dit gezamenlijk doen. Echt samen d'ran! Daarvoor is wel draagvlak nodig. En op de wijze zoals het nu gaat is dat er niet.

Het is bepaald onze indruk dat de inwoners volstrekt onvoldoende worden betrokken bij dit project. Zij worden niet tijdig, niet open, niet eerlijk en niet transparant geïnformeerd over de impact die de energietransitie heeft op o.a. gezondheid, natuur en milieu, leefomgeving, financiële gevolgen, etc.

1. Tussenstand grootschalige opwek Achterhoek zon en wind op land (en dak)

In de presentatie op de bijeenkomst van 14 januari vanuit de RES-regio Achterhoek is op sheet 13 (zie hieronder) duidelijk aangetoond dat de Achterhoek prima op stoom is voor grootschalige energie opwek. Dat ziet er goed uit.

Op basis van de gerealiseerde + vergunde zon- en windprojecten is de conclusie dat (met zon op dak erbij) 50% van de 1,35 TW van het concept RES-bod gerealiseerd wordt (dat betekent: > 0,65 TW).

2. Energieneutraal 2030 niet realistisch + concept RES-bod veel te hoog

Gerelateerd aan “eigen verbruik in de Achterhoek” zou een RES-bod 1.0 van 0,50 TW al kunnen volstaan om de gevraagde bijdrage op landelijk niveau voor de Achterhoek te leveren.

Strategisch is een bod van 0,50 TW (of iets hoger) binnen de RES veel sterker dan het concept-bod dat er nu ligt. Diverse andere regio's volgen een vergelijkbare strategie. Met een dergelijke insteek wordt ook de landelijke doelstelling van 35 TW behaald (totaal wordt landelijk 52 TW geboden (49% meer dan nodig)).

Overigens wordt op dit moment breed erkend, o.a. door de programma coördinator van de RES-regio Achterhoek de heer Frank Duenk en veel raadsleden in de gehele Achterhoek, dat de doelstelling energieneutraal in de Achterhoek in 2030 **NIET** realistisch is. Tijdens een RES-bijeenkomst op 16 februari jl. voor volksvertegenwoordigers gaf 69% daarvan aan dat de doelstelling energieneutraal in 2030 niet gerealiseerd kon worden. Slechts 3% vond het doel wél realistisch en 28% wist het niet.

3. Zeer hoog risico voor Achterhoek na 2030

Omdat de Achterhoek de enige regio in Nederland is die koerst op energieneutraal in 2030 (de rest op 2050) en er ná 2030 landelijk ook nog grote opgaven liggen, dreigt het **ZEER HOGE RISICO** dat, als elders in Nederland onvoldoende kan worden opgewekt, er na 2030 nog meer opwek in de Achterhoek zou moeten gaan plaatsvinden (omdat hier ruimte zou zijn). Dit risico is door de programmacoördinator van de RES-regio Achterhoek, dhr. Frank Duenk, ook recent gesignaleerd op een landelijke RES-bijeenkomst en onder de aandacht gebracht bij bestuurlijk trekker van de RES-regio Achterhoek dhr. Langeveld (wethouder Duurzaamheid Gemeente Doetinchem, GroenLinks).

Wij vragen u met klem goed nota te nemen van dit risico.

4. Herijking strategie

De doelstelling in lijn brengen met de rest van Nederland (energieneutraal in 2050) is strategisch veel sterker. Het concept RES-bod van 1,35 TW (170% overbieding (!) t.o.v. Achterhoeks verbruik) is daarom strategisch niet verstandig. Een bod van 0,50 TW (maar ook 0,65 TW) kan volstaan en we weten ook dat we die doelstelling kunnen realiseren (dit is ook realistisch).

Een dergelijk RES-bod én het opschuiven van de doelstelling energieneutraal naar 2050 biedt de Achterhoek meer bewegingsvrijheid, biedt de mogelijkheid om alternatieven goed te bekijken en biedt kansen gebruik te maken van de vele innovaties die ook in de komende jaren/decennia op het gebied van verduurzaming ontwikkeld worden (ter vergelijking: wie had 30 jaar geleden verwacht dat iedereen met een mobiele telefoon zou lopen).

Overhaaste beslissingen kunnen zo worden voorkomen, er is meer tijd het elektriciteitsnetwerk passend te maken en wellicht het belangrijkste: er is meer gelegenheid draagvlak bij inwoners te creëren voor de wijze waarop de gehele energietransitie plaatsvindt.

Nog altijd worden inwoners niet open, tijdig, eerlijk en transparant geïnformeerd. Wij vragen u deze omissie inzake informatieverstrekking eindelijk eens écht op te pakken.

Dringend advies: verschuif de tijdslijn van 2030 naar 2050 + verlaag het definitieve RES-bod naar 0,65TW.

5. Gemeenteraden opnieuw buitenspel in RES

In de nieuwe planning van de RES-regio Achterhoek wordt vanuit onze optiek opnieuw een ‘truc’ uitgehaald, waarbij de gemeenteraden, net als in de concept-bod fase, opnieuw ‘buitenspel worden gezet’. De colleges brengen op 1 juli eerst een voorlopig RES 1.0 bod uit (zie onderstaand schema), waarna de raad er voor 1 oktober nog wat van mag vinden. Er ligt dan al een voorlopig bod vanuit de colleges.

Planning RES 1.0

Om uiterlijk 1 juli 2021 een RES 1.0 in te kunnen dienen, zou de RES 1.0 eind maart 2021 gereed moeten zijn om tijdig het besluitvormingsproces te kunnen starten bij onze volksvertegenwoordigers (gemeenteraden, de Provinciale Staten en het algemeen bestuur van de waterschappen).

Om de volksvertegenwoordigers meer tijd te gunnen om een zorgvuldig en weloverwogen besluit te nemen over de RES 1.0, heeft de stuurgroep RES Achterhoek op 20 januari 2021 ingestemd met het voorstel om de planning voor het indienen van de RES 1.0 Achterhoek te **verruimen van 1 juli naar oktober 2021**. Het Nationale Programma (NP) RES, dat de RES-regio's namens het Rijk ondersteunt, is hiervan op de hoogte. [Lees hier de verdere toelichting >>](#)

Planning RES 1.0 Achterhoek

- augustus 2020 - mei 2021: participatietraject RES 1.0
- mei - juni 2021: afronden RES 1.0 en behandeling in de colleges, GS en DB
- 1 juli 2021: indienen voorlopige RES 1.0 bij NP RES
- juli - augustus - september 2021: besluitvorming RES 1.0 in gemeenteraden, PS en AB
- oktober 2021: indienen RES 1.0 bij NP RES

Het is overigens volstrekt onduidelijk in de gehele procesgang op welk moment de hoogte van het bod (1,35 TW) ter discussie wordt gesteld. Het lijkt er in alle communicatie sterk op dat bijstelling van de 1,35 TW niet bespreekbaar is. Het concept RES-bod van 1 juli 2020 is gebaseerd op een afspraak uit 2009 (Akkoord van Groenlo; 13 (!) jaar geleden) waarvan bekend is dat de realiteitszin en de tijdslijn onhaalbaar en sterk achterhaald zijn (zie hierboven). Bovenstaande nieuwe planning is, volgens de heer Frank Duenk, op advies van de Stuurgroep RES tot stand gekomen.

6. Formeel bezwaar tegen procesgang RES 1.0

Wij tekenen formeel bezwaar aan tegen de gevolgde procesgang binnen de RES-regio Achterhoek bij de totstandkoming van de RES 1.0. Inwoners hebben opnieuw onvoldoende stem in het gehele proces. Het is aan iedere weldenkende inwoner niet uit te leggen hoe, wederom, ondemocratisch dit proces verloopt. U heeft op geen enkele wijze dit verregaande en met onomkeerbare negatieve gevolgen voor landschap en gezondheid strekkende mandaat gekregen van de kiezer.

Uit de presentatie van Liander aan u als volksvertegenwoordigers op 16 februari werd aangegeven dat de RES 'het middel is om de doelstelling te bereiken'. Wij vertrouwen erop dat u ervoor waakt dat een commerciële organisatie leidend zal zijn in dit proces.

7. Gevaar voor de Achterhoek

Met het oog op het hierboven genoemde ZEER HOGE RISICO voor de Achterhoek ná 2030 lijkt het daarom uiterst verstandig en realistisch de huidige doelstelling voor 2030 én het concept RES-bod qua hoogte te heroverwegen.

Wij vragen u daarom met klem deze heroverweging serieus in uw uiteindelijke besluitvorming mee te nemen.

Tot slot

Graag ontvangen wij van u een reactie op welk moment en hoe georganiseerd wordt dat het onderwerp voor de herijking van de strategie zowel binnen de RES-regio Achterhoek over de hoogte van het RES-bod 1.0 en de tijdslijn zowel binnen de gemeenten als binnen de RES-regio Achterhoek op de juiste wijze, met betrokkenheid en draagvlak vanuit inwoners, besproken kan worden.

Zoals aangegeven is een royaal draagvlak vanuit de inwoners uit de Achterhoek over de wijze waarop de verduurzaming plaatsvindt cruciaal in dit grote veranderingstraject binnen onze samenleving. Overheid en inwoners moeten dit gezamenlijk doen. Echt samen d'ran! Daarvoor is wel draagvlak nodig. En op de wijze zoals het nu gaat is dat er niet. Onze zorgen zijn zeer groot.

Concluderend vragen wij van u:

1. Een heldere planning/tijdslijn over de besluitvorming t.a.v. het RES 1.0 bod, inclusief besluitvorming door de raad en het verkrijgen van draagvlak/instemming bij de bevolking.
2. Het verlagen van het RES 1.0 bod van de achterhoek tot 0,65 TW in 2030.
3. Het verschuiven van de tijdslijn Achterhoek energieneutraal naar 2050.

Met vriendelijke groet,

Ondertekend door verschillende bewonersgroepen